

แผนการใช้ที่ดินตำบลมดแดง

อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต1

กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2566

คำนำ

การจัดทำแผนการใช้ที่ดินดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 72 (1) ที่ได้บัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยแผนการใช้ที่ดินตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ได้นำแนวคิดของ องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) UNEP และโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme: UNEP) มาปรับใช้ คือ ความเหมาะสมทางกายภาพ ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจ การยอมรับจากสังคม การสร้างความยั่งยืนให้สิ่งแวดล้อม และเสนอทางเลือกการใช้ที่ดิน ร่วมกับวิธีการที่จำเป็นอื่น ๆ เช่น กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นต้น

สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี ร่วมกับสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 และกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน ในการดำเนินงานวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล โดยพิจารณาภาพรวมของสภาพปัญหาในด้านต่างๆ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลนำไปสู่การวางแผนการใช้ที่ดินที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ในการระบุปัญหา ความต้องการของเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้ สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี ได้จัดทำแผนกิจกรรม/โครงการ เพื่อขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการใช้ที่ดินอย่างถูกต้องเหมาะสม รักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี

กันยายน 2566

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญรูป	ง
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน	1-1
1.2 หลักการและเหตุผล	1-1
1.3 วัตถุประสงค์	1-1
1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-1
1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-2
1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล	1-2
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-1
2.3 สภาพภูมิประเทศ	2-2
2.4 สภาพภูมิอากาศ	2-2
2.5 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบัน	2-4
2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-7
บทที่ 3 สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ	
3.1 ทรัพยากรป่าไม้	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-1
3.3 ทรัพยากรดิน	3-2
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA)	
4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-1
4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	4-4
บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน	
5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ	5-1
5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล	5-2
5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน	5-2

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน	
6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	6-1
6.2 เขตการใช้ที่ดิน	6-2
บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน	
7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
7.2 กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน	7-1
7.3 กิจกรรมที่จะดำเนินงานของหน่วยงานอื่น	7-2
7.4 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7-2
เอกสารอ้างอิง	8-1

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2-1	สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศ จังหวัดสุพรรณบุรี (ปี 2536-2565)	2-3
2-2	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี	2-5
2-3	จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2565	2-7
2-4	จำนวนและสัดส่วนครัวเรือน ตำบลแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2565	2-7
2-5	รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2565	2-9
3-1	สมบัติดิน ตำบลแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี	3-3
5-1	ตัวอย่างการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	5-2
5-2	ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี	5-3
6-1	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี	6-5
7-1	กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตเกษตรกรรมที่จะดำเนินการใน ปีงบประมาณ 2567-2571	7-3
7-2	สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน	7-5
7-3	เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี แผน 5 ปี (พ.ศ. 2567-2571)	7-7

สารบัญญรูป

รูปที่		หน้า
1-1	กรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	1-3
2-1	ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี	2-1
2-2	สมุดของน้ำเพื่อการเกษตร ปี พ.ศ. 2536-2565	2-3
2-3	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี	2-6
3-1	ทรัพยากรดิน ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี	3-4
4-1	การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของ ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี	4-3
4-2	ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี	4-4
6-1	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี	6-6

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 72 รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน ดังต่อไปนี้

(1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.2 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการวางแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศเรียบร้อยแล้ว ซึ่งเป็นการวางกรอบเชิงนโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการเกษตรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนและในขณะเดียวกันต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการรักษาคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม แต่ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินในระดับพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและรักษาฐานการผลิตด้านทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่อุปทาน แผนการใช้ที่ดินระดับตำบลจึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าว

ทั้งนี้กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ “เป็นองค์กรอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินด้วย ชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตร ในส่วนของตัวชี้วัด บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดิน บนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ ได้กำหนดให้ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั้งประเทศ ภายใน ปี 2570 (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อรักษาเสถียรภาพของทรัพยากรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนภายใต้การพัฒนาด้านต่างๆ ของตำบล

1.3.2 เพื่อให้การใช้ที่ดินมีผลตอบแทนสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่อย่างยั่งยืน

1.3.3 เพื่อให้เกิดการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นและอยู่บนหลักการของโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model)

1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.4.1 ระยะเวลา 1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566

1.4.2 สถานที่ ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.5.1 รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ประกอบด้วย

- 1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน เขตป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี
- 2) ด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น การถือครองที่ดิน ลักษณะทางเศรษฐกิจของตำบล จำนวนประชากร เป็นต้น
- 3) ด้านนโยบายและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ยุทธศาสตร์ภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา การเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลตำบลหรือ องค์การบริหารส่วนตำบล ฯ

1.5.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับ ฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการด้านต่างๆ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและเกษตรกร ในตำบล

1.5.3 ประเมินคุณภาพของที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกที่มีมูลค่าของตำบล

1.5.4 สังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1.5.1 ถึง 1.5.3 เพื่อใช้ประกอบการวางแผนการใช้ที่ดิน

1.5.5 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

1.5.6 รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้น

1.5.7 ปรับปรุง (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินฉบับสมบูรณ์

1.5.8 นำแผนการใช้ที่ดินเข้าสู่คณะกรรมการของเขตฯ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ ของเนื้อหาและองค์ประกอบ

1.5.9 เผยแพร่แผนการใช้ที่ดินเพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น นำแผนการใช้ที่ดินที่จัดทำขึ้นไปประกอบการจัดทำแผนการ พัฒนาของตำบล เพื่อนำไปสู่การของงบประมาณที่มีความสอดคล้องกับศักยภาพด้านการผลิตและสภาพ ของทรัพยากรของตำบล

2) กรมพัฒนาที่ดิน โดยสถานีพัฒนาที่ดิน กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้อง กับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขตและสามารถใช้ประกอบการของงบประมาณในพื้นที่อย่างมี หลักการและเป็นที่ยอมรับ

3) หน่วยงานราชการอื่นๆ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขต

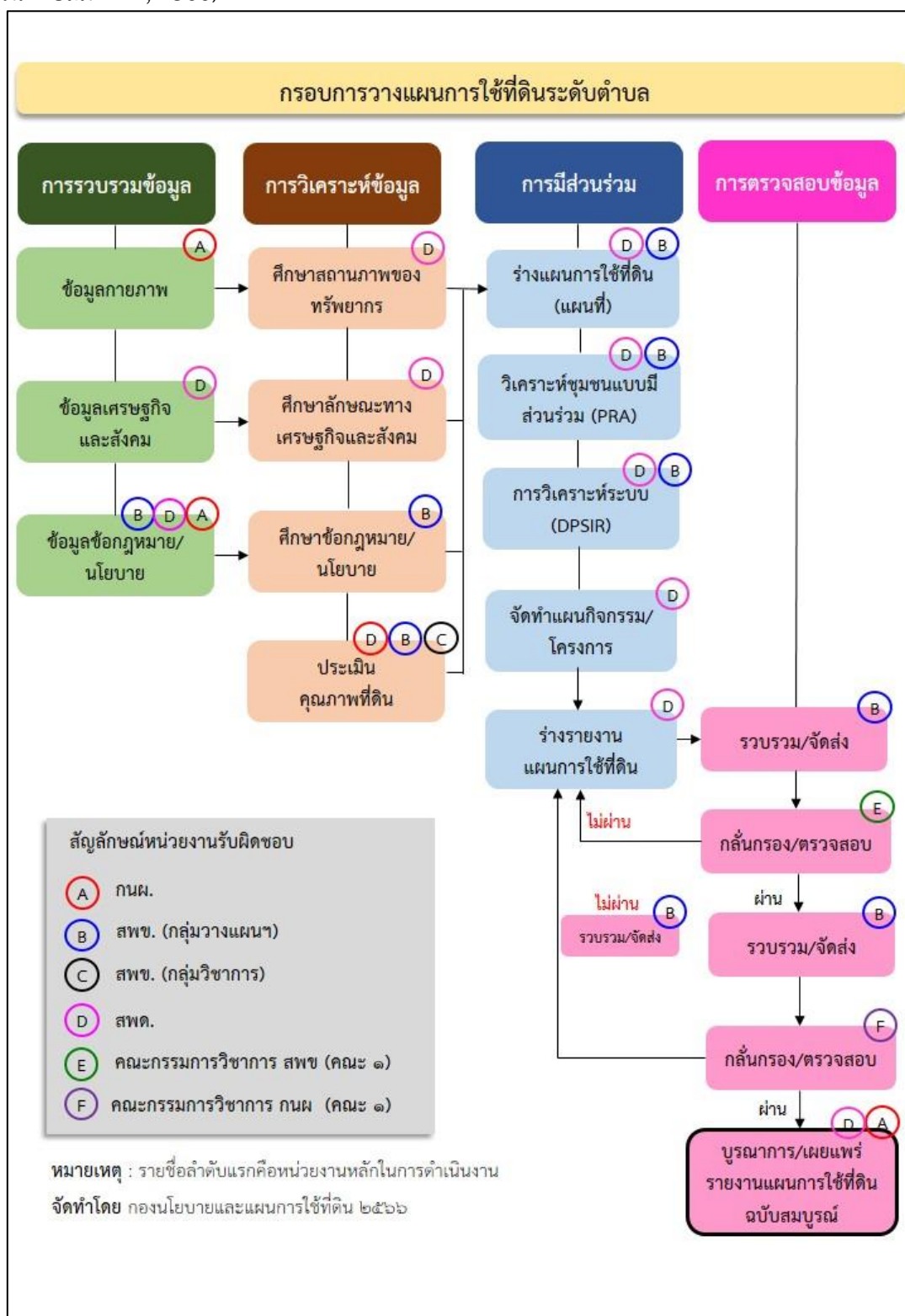
จากขั้นตอนที่กล่าวข้างต้น สามารถจัดทำกรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล แสดงดัง รูปที่ 1-1

1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล

เป็นแหล่งผลิตผลทางการเกษตรและอาชีพที่หลากหลาย พัฒนาคุณภาพการศึกษา โครงสร้าง พื้นฐานได้มาตรฐาน ใส่ใจสุขภาพประชาชน สิ่งแวดล้อมในตำบลสะอาดปราศจากมลพิษ ส่งเสริมการ

กีฬาและภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุขตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (องค์การบริหารส่วนตำบลมดแดง, 2566)

รูปที่ 1-1 กรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

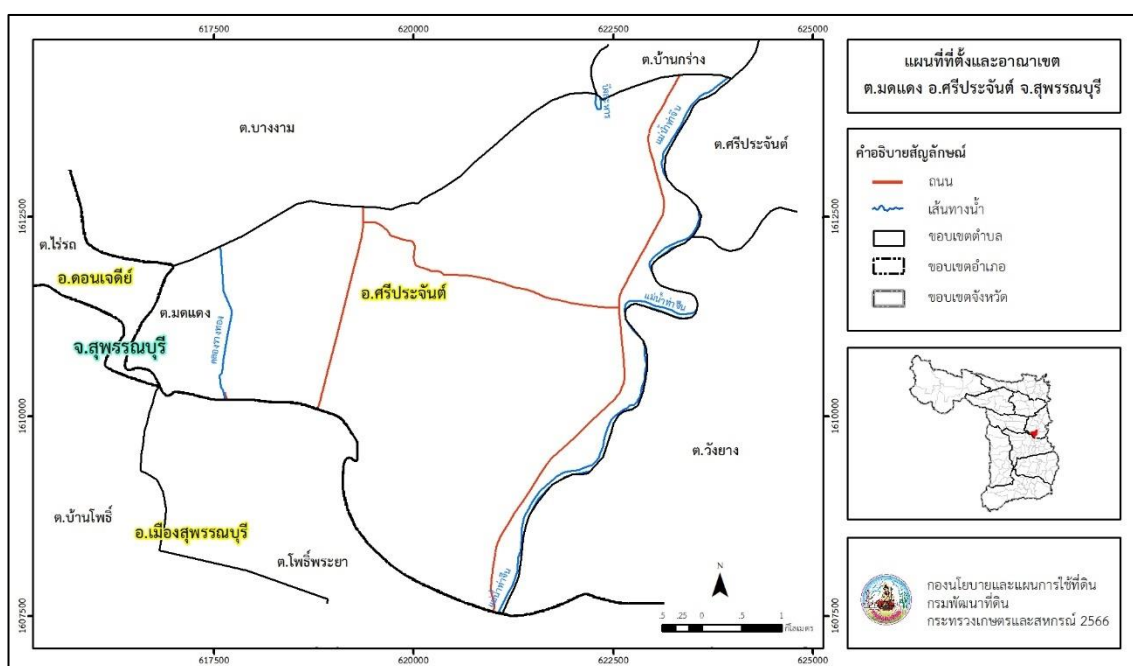

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอศรีประจันต์ มีพื้นที่ประมาณ 25 ตารางกิโลเมตร หรือ 15,346 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ (รูปที่ 2-1)

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลบางงาม ตำบลบ้านกร่าง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลศรีประจันต์ ตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลไร่รถ อำเภอดอนเจดีย์ ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รูปที่ 2-1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 7 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านมดแดง	หมู่ที่ 5 บ้านวังปลับเหนือ
หมู่ที่ 2 บ้านมดแดง	หมู่ที่ 6 บ้านศรีจันต์
หมู่ที่ 3 บ้านกระดาศ	หมู่ที่ 7 บ้านวังปลับใต้
หมู่ที่ 4 บ้านวังปลับใต้	

2.3 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่ทั่วไปส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีแม่น้ำท่าจีน และบึงวังพลับ เป็นระบบทางน้ำหลัก นอกจากนี้ยังมีคลองธรรมชาติ คลองขุด และคลองชลประทานหลายแห่งไหลผ่านทั่วพื้นที่

2.4 สภาพภูมิอากาศ

จากการศึกษาสถิติภูมิอากาศ (พ.ศ.2536-2565) พบว่า ตำบลแดง อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 อุณหภูมิ

มีอุณหภูมิโดยเฉลี่ยทั้งปี 28.5 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 34.1 องศาเซลเซียส ในเดือนเมษายน และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 24.2 องศาเซลเซียส ในเดือนธันวาคม

2.4.2 ปริมาณน้ำฝน

มีปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี 1,006.0 มิลลิเมตร มีฝนตกประมาณ 105 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด ในเดือนกันยายน มีปริมาณฝน 229.2 มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ 19 วัน

2.4.3 สมดุลน้ำเพื่อการเกษตร

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2536-2565) ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดสุพรรณบุรี ได้นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูการเพาะปลูกพืชตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคายระเหยน้ำอ้างอิง (ET_o) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืช ซึ่งช่วงนี้เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคมถึงปลายเดือนพฤศจิกายน

ช่วงที่มีน้ำมากเกินพอ เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งช่วงนี้เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนเมษายนถึงต้นเดือนพฤศจิกายน

ช่วงขาดน้ำ เป็นช่วงฤดูแล้งที่ค่าปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งพืชอาจเสียหายจากการขาดแคลนน้ำได้ ซึ่งช่วงนี้เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนพฤศจิกายนถึงปลายเดือนมีนาคม (ตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2-2)

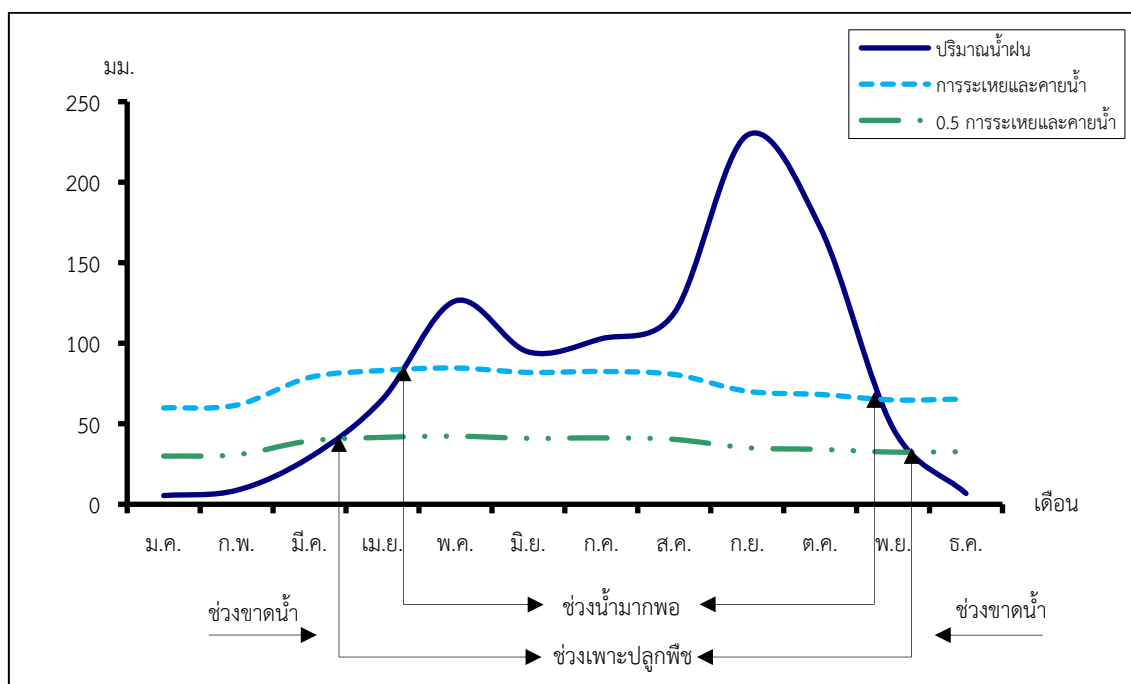
ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดสุพรรณบุรี¹ (พ.ศ.2536-2565)

เดือน	อุณหภูมิ (°ซ.)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	ศักยภาพการคายระเหยน้ำ (มม.)	ปริมาณฝนใช้การ ² (มม.)
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย					
ม.ค.	21.0	32.2	26.1	71.0	5.4	1.4	59.8	5.4
ก.พ.	22.8	34.1	27.7	72.0	8.7	1.2	61.6	8.6
มี.ค.	24.6	35.9	29.4	72.0	29.1	3.2	78.7	27.7
เม.ย.	25.8	37.2	30.7	71.0	65.2	5.3	83.1	58.4
พ.ค.	26.1	36.2	30.2	74.0	126.3	12.4	84.6	100.8
มี.ย.	25.8	35.1	29.6	75.0	94.6	12.6	81.9	80.3
ก.ค.	25.3	34.3	29.0	76.0	102.8	14.7	82.5	85.9
ส.ค.	25.1	34.3	28.8	76.0	118.8	15.7	80.6	96.2
ก.ย.	25.0	33.7	28.6	80.0	229.2	18.5	70.2	145.1
ต.ค.	24.7	32.9	28.3	80.0	172.0	14.1	68.2	124.7
พ.ย.	23.2	32.3	27.5	74.0	47.2	4.4	64.8	43.6
ธ.ค.	20.9	31.2	25.7	69.0	6.7	1.3	65.4	6.6
เฉลี่ย	24.2	34.1	28.5	74.2	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	1,006.0	104.8	881.5	783.3

หมายเหตุ : ¹ เป็นสถานีตรวจอากาศที่ใกล้พื้นที่ตำบลมากที่สุด

² จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา (2566)

รูปที่ 2-2 กราฟสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดสุพรรณบุรี

2.5 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบัน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2566) ประกอบด้วยประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

- 2.5.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 1,870 ไร่ หรือร้อยละ 12.19 ของเนื้อที่ตำบล
- 2.5.2 พื้นที่เกษตรกรรมมีเนื้อที่ 12,633 ไร่ หรือร้อยละ 82.32 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วยการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 - 1) เกษตรผสมผสาน มีเนื้อที่ 8 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม
 - 2) พื้นดินนา มีเนื้อที่ 8,930 ไร่ หรือร้อยละ 58.19 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ นาข้าว นาข้าว+ข้าวโพด นาข้าว+ถั่วเขียว
 - 3) พืชไร่ มีเนื้อที่ 348 ไร่ หรือร้อยละ 2.26 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ อ้อย ฝรั่ง มันทะ
 - 4) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 10 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ยูคาลิปตัส สนประดิพัทธ์
 - 5) ไม้ผล มีเนื้อที่ 2,251 ไร่ หรือร้อยละ 15.25 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม ไม้ผลผสม มะพร้าว มะพร้าว/มะม่วง มะม่วง พุทธา มะขามเทศ
 - 6) พืชสวน มีเนื้อที่ 119 ไร่ หรือร้อยละ 0.78 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ
 - 7) พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 10 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ โรงเรือนร้าง
 - 8) พืชน้ำ มีเนื้อที่ 765 ไร่ หรือร้อยละ 4.99 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ แห้ว
 - 9) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 102 ไร่ หรือร้อยละ 0.66 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา
- 2.5.3 พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 732 ไร่ หรือร้อยละ 4.77 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง บ่อน้ำในไร่นา คลองชลประทาน
- 2.5.4 พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 111 ไร่ หรือร้อยละ 0.72 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ พุ่มหญ้าธรรมชาติพุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ บ่อดิน

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	1,870	12.19
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	1,419	9.25
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	126	0.82
U405	ถนน	172	1.12
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	122	0.79
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	27	0.18
U605	สถานีบริการน้ำมัน	4	0.03
A	พื้นที่เกษตรกรรม	12,633	82.32
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	8	0.05
A100	นาร้าง	77	0.50
A101	นาข้าว	8,811	57.42
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	13	0.08
A101+A208	นาข้าว+ถั่วเขียว	29	0.19
A203	อ้อย	10	0.06
A222	ชิง	8	0.05
A219	มันเทศ	330	2.15
A304	ยูคาลิปตัส	7	0.05
A307	สนประดิพัทธ์	3	0.02
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	38	0.25
A401	ไม้ผลผสม	58	0.38
A405	มะพร้าว	5	0.03
A405/A407	มะพร้าว/มะม่วง	19	0.12
A407	มะม่วง	2,107	13.73
A409	พุทรา	106	0.69
A424	มะขามเทศ	8	0.05
A502	พืชผัก	67	0.44
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	52	0.34
A700	โรงเรือนร้าง	10	0.07
A805	หญ้า	765	4.99
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	102	0.66

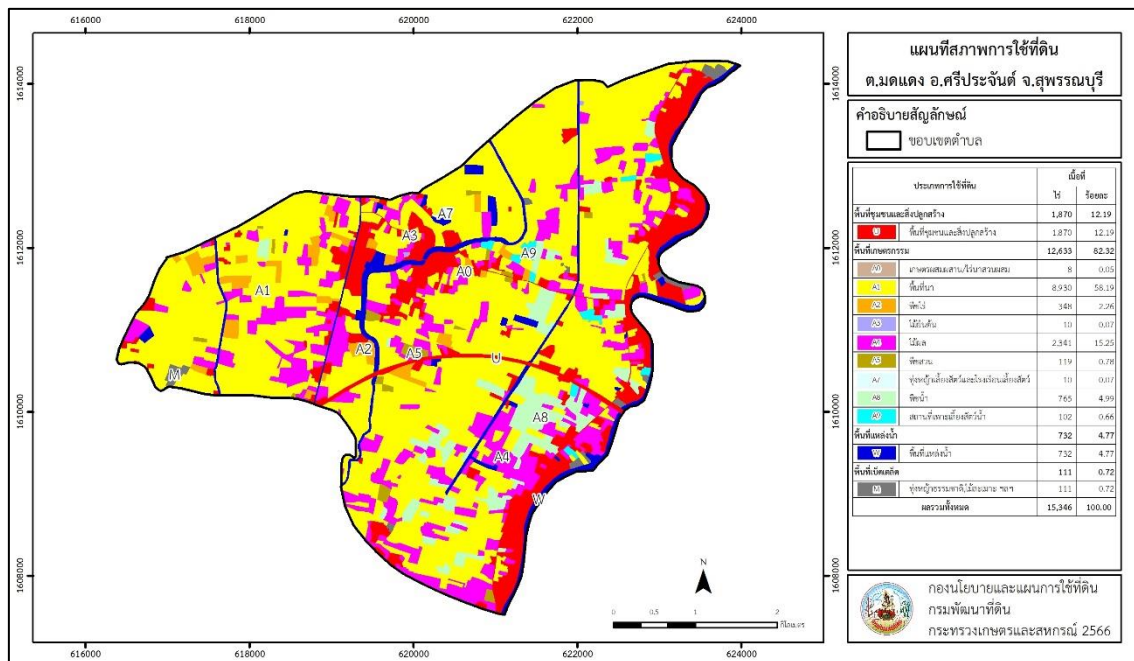

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	111	0.72
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	2	0.01
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	80	0.52
M304	บ่อดิน	29	0.19
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	732	4.77
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	258	1.68
W202	บ่อน้ำในไรนา	150	0.98
W203	คลองชลประทาน	324	2.11
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		15,346	100.00

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2566)

หมายเหตุ : เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

รูปที่ 2-3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.6.1 ประชากร

จากหลักฐานทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ เดือนธันวาคม 2565 พบว่า ประชากรที่อาศัยในพื้นที่ตำบลมดแดง มีประชากรรวม 5,258 คน แยกเป็นชาย 2,496 คน เป็นหญิง 2,762 คน ความหนาแน่นโดยเฉลี่ย 214.14 คนต่อตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 1,864 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 945 ครัวเรือน หรือร้อยละ 50.70 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด และเป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 919 ครัวเรือน หรือร้อยละ 49.30 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-2 ถึง 2-3

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2565

พื้นที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ตำบลมดแดง	1,864	2,496	2,762	5,258
หมู่ที่ 1 มดแดง	500	651	716	1,367
หมู่ที่ 2 มดแดง	274	350	411	761
หมู่ที่ 3 กระจดาช	224	279	332	611
หมู่ที่ 4 วังพลับไต้	197	264	322	586
หมู่ที่ 5 วังพลับเหนือ	212	311	295	606
หมู่ที่ 6 ศรีจันต์	239	331	344	675
หมู่ที่ 7 วังพลับไต้	218	310	342	652

ที่มา : กรมการปกครอง (2566)

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือน ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2565

รายการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ¹⁾	1,864	100.00
- จำนวนครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร ²⁾	945	50.70
- จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ และจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนฯ	919	49.30

ที่มา : 1) กรมการปกครอง (2566)

2) กรมส่งเสริมการเกษตร (2566)

2.6.2 การถือครองที่ดิน

จากข้อมูลกรมการปกครอง ณ เดือนธันวาคม 2565 ตำบลมดแดง มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 1,864 ครัวเรือน โดยถือครองที่ดินเฉลี่ยครัวเรือนละ 8.23 ไร่ เนื้อที่ของตำบลรวมทั้งหมด

2.6.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ

สภาพเศรษฐกิจของชุมชนในตำบลมดแดงส่วนใหญ่ประชากรมีอาชีพด้านการเกษตรกรรม ได้แก่ ปลูกไม้ผล นอกจากนี้เกษตรกรยังมีการเลี้ยงสัตว์

การประกอบอาชีพ ในตำบลมดแดงประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ปลูกไม้ผล นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงสัตว์ไว้เพื่อบริโภคและจำหน่าย

- อาชีพทำเกษตรกรรม ตำบลมดแดงครัวเรือนเกษตรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร 945 ครัวเรือน โดยปลูกไม้ผล นอกจากนี้เกษตรกรยังมีการเลี้ยงสัตว์ สำหรับการเลี้ยงสัตว์พบว่าส่วนใหญ่เลี้ยงไว้เพื่อบริโภค และจำหน่าย ได้แก่ โค กระบือ สุกร และไก่

2.6.4 ด้านรายได้-รายจ่าย

จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานของกรมการพัฒนาชุมชน ปี 2566 พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 262,368 บาท รายได้บุคคลเฉลี่ยปีละ 87,697 บาท รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 207,909 บาท รายจ่ายบุคคลเฉลี่ยปีละ 69,494 บาท เมื่อพิจารณาจะเห็นว่ารายได้ครัวเรือนมากกว่ารายจ่ายครัวเรือนปีละ 54,459 บาท และรายได้บุคคลมากกว่ารายจ่ายบุคคลปีละ 18,203 บาท ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2-5 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2565

พื้นที่	แหล่งรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายบุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
	อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ทำ-หาเอง				
ตำบลมดแดง	206,106	27,357	20,740	8,165	262,368	87,697	207,909	69,494
หมู่ที่ 1 มดแดง	268,414	22,748	22,929	7,134	321,225	109,330	216,191	73,581
หมู่ที่ 2 มดแดง	166,114	35,161	18,323	8,868	228,466	80,611	163,384	57,647
หมู่ที่ 3 กระจดาษ	222,814	14,150	25,460	933	263,355	89,618	208,938	71,100
หมู่ที่ 4 วังปลับใต้	181,196	31,577	9,843	23,643	246,260	75,358	245,705	75,189
หมู่ที่ 5 วังปลับเหนือ	182,949	81,032	47,561	11,697	323,239	102,378	202,464	64,126
หมู่ที่ 6 ศรีจันต์	148,431	10,779	18,216	6,347	183,773	68,180	136,224	50,539
หมู่ที่ 7 วังปลับใต้	195,798	-	-	-	195,798	61,251	276,292	86,432

ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน (2566)

บทที่ 3

สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

การศึกษาสถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ได้แก่ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรดิน ซึ่งเป็นทรัพยากรกายภาพที่สำคัญต่อการทำการเกษตร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทราบว่าทรัพยากรธรรมชาติแต่ละชนิดปัจจุบันมีสถานะอย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการใช้ที่ดินซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม รวมถึงมาตรการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

3.1.1 ป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี

1) ป่าอนุรักษ์ ไม่พบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตวนอุทยาน เขตห้ามล่าสัตว์ป่า) ในพื้นที่

2) ป่าสงวนแห่งชาติ ได้มีการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 มีนาคม 2535 และ 17 มีนาคม 2535 แบ่งออกเป็น 3 เขต ประกอบด้วย เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) และเขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (Zone A) จากการวิเคราะห์ข้อมูล ไม่พบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในพื้นที่

3.1.2 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 พฤษภาคม 2528)

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในพื้นที่ คือ พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 5 เนื้อที่ 15,346 ไร่ ทั้งนี้ เนื้อที่ดังกล่าวข้างต้นคำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้นเท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมาย

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 ปริมาณน้ำฝน พบว่าในพื้นที่ตำบลมดแดง มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในคาบ 30 ปี (พ.ศ. 2536-2565) 1,006 มิลลิเมตรต่อปี

3.2.2 น้ำผิวดิน หมายถึง แม่น้ำลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บ และแหล่งน้ำสาธารณะอื่นๆ ที่อยู่ภายในผืนแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลมดแดง มีรายละเอียดของแหล่งน้ำผิวดินดังนี้

แหล่งน้ำผิวดินธรรมชาติ ได้แก่ คลองรางทอง บึงละหาร และแม่น้ำท่าจีน

3.2.3 จากฐานข้อมูลน้ำบาดาลของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2566) พบว่า ตำบลมดแดง มีจำนวนบ่อบาดาลราชการจำนวน 23 บ่อ และจำนวนบ่อบาดาลเอกชนจำนวน 1 บ่อ

3.3 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบหน่วยแผนที่ดินทั้งหมด 4 หน่วยแผนที่ดิน ดังนี้

3.3.1 ดินในพื้นที่ลุ่ม มี 3 หน่วยแผนที่ดิน ได้แก่

- 1) หน่วยแผนที่ดิน Cn-sicA ชุดดินชัณหา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 6,397 ไร่ หรือร้อยละ 41.69 ของเนื้อที่ตำบล
- 2) หน่วยแผนที่ดิน Cn-fsi-silA ดินชัณหาที่เป็นดินทรายแป้งละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 4,598 ไร่ หรือร้อยละ 29.96 ของเนื้อที่ตำบล
- 3) หน่วยแผนที่ดิน Sin-sicA ชุดดินสิงห์บุรี มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,232 ไร่ หรือร้อยละ 21.06 ของเนื้อที่ตำบล

3.3.2 ดินในพื้นที่ดอน มี 1 หน่วยแผนที่ดิน คือ หน่วยแผนที่ดิน Cm-fsi-silA ดินเชิงใหม่ที่เป็นดินทรายแป้งละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,119 ไร่ หรือร้อยละ 7.29 ของเนื้อที่ตำบล

ไม่พบปัญหาทรัพยากรดินทางการเกษตรตามสภาพธรรมชาติในพื้นที่ รายละเอียดของสมบัติดินตำบลแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ดังแสดงในตารางที่ 3-1 และแผนที่แสดงในลักษณะของชุดดิน (รูปที่ 3-1)

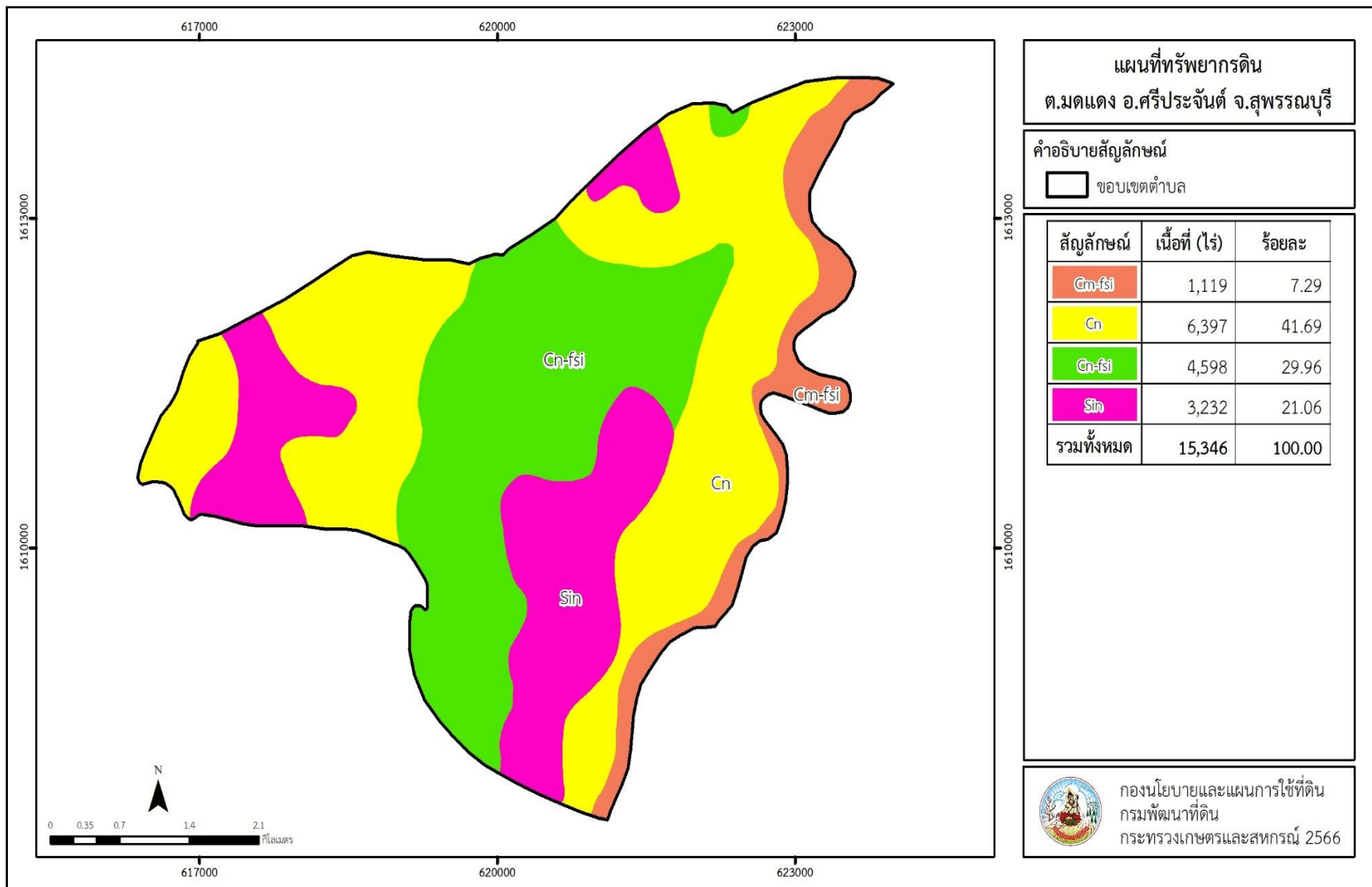

ตารางที่ 3-1 สมบัติดิน ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	ความลึก (ซม.)	การระบายน้ำ	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (cmol/kg)	ความอิมตัวเบส (%)	ปฏิกิริยาดิน		ค่าการนำไฟฟ้า (dS/m)	ความลึกของชั้นจาโรไซด์ (ซม.)	เนื้อที่	
							ดินบน	ดินล่าง			ไร่	ร้อยละ
Cm-fsi-silA	0-2	>150	ดี	ปานกลาง	<10	35-75	5.5-6.5	6.0-7.0	<2	-	1,119	7.29
Cn-fsi-silA	0-2	>150	เลว	สูง	>20	>75	5.5-6.5	7.0-8.0	<2	-	4,541	29.59
Cn-fsi-silA*	0-2	>150	เลว	ปานกลาง	>20	>75	5.5-6.5	7.0-8.0	<2	-	57	0.37
Cn-sic1A	0-2	>150	เลว	สูง	>20	>75	5.5-6.5	7.0-8.0	<2	-	1,948	12.70
Cn-sic1A*	0-2	>150	เลว	ปานกลาง	>20	>75	5.5-6.5	7.0-8.0	<2	-	4,449	28.99
Sin-sicA	0-2	>150	เลว	สูง	>20	>75	5.5-6.5	7.0-8.0	<2	-	3,232	21.06
รวมทั้งหมด											15,346	100.00

หมายเหตุ : 1. * หมายถึง หน่วยแผนที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่างจากหน่วยแผนที่ดินเดียวกัน
2. เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ที่มา : กองสำรวจและวิจัยทรัพยากรดิน (2566)

รูปที่ 3-1 ทรัพยากรดิน ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2566 มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

4.1.1 ปัญหาหลักของตำบลแดง คือ

- 1) ดินปัญหา (ดินกรด/ ดินเค็ม/ ดินปนทราย/ ดินแน่นทึบไถพรวนยาก)
- 2) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
- 3) น้ำท่วมขังในฤดูฝน
- 4) ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- 5) ต้นทุนการผลิตสูงจากปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัด โรค แมลงศัตรูพืช และวัชพืช
- 6) โรค และแมลงศัตรูพืช
- 7) ข้าวดีด วัชพืช

4.1.2 ความต้องการของชุมชน เกษตรกร และตำบลแดง มีความต้องการ 7 ประการ คือ

- 1) แนวทางแก้ไขดินปัญหา
- 2) การปรับปรุงบำรุงดิน เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน
- 3) การลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิต
- 4) พันธุ์ข้าวที่ดี ที่ได้มาตรฐานจากศูนย์วิจัยข้าว
- 5) แนวทางการผลิตพืชตามมาตรฐาน GAP/ เกษตรอินทรีย์
- 6) การตรวจวิเคราะห์ดิน ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- 7) แปลงสาธิตด้านการพัฒนาที่ดิน

ผลจากการจัดทำกรมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพ โดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้

- 1) **แรงขับเคลื่อน (Driver)** มี 3 ประการ คือ
 - 1.1) ดินปัญหาทางการเกษตร
 - 1.2) น้ำท่วมในฤดูฝน
 - 1.3) ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- 2) **แรงกดดัน (Pressure)** ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 3 ประการ คือ
 - 2.1) การปรับปรุงบำรุงดิน
 - 2.2) การบริหารจัดการน้ำ
 - 2.3) ต้นทุนการผลิตสูง

- 3) **สภาวะ (State)** ที่เกิดแรงกดดัน มี 3 ประการ คือ
 - 3.1) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ทางกายภาพ/เคมี/ชีวภาพ
 - 3.2) โรคแมลงศัตรูพืช
 - 3.3) น้ำไม่เพียงพอ
 - 4) **ผลกระทบ (Impact)** ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 3 ประการ คือ
 - 4.1) ต้นทุนการผลิตสูง
 - 4.2) รายได้ลดลง
 - 4.3) คุณภาพชีวิต
 - 5) **การตอบสนอง (Response)** ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้
 - อดีต-ปัจจุบัน**
 - 5.1) ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด
 - 5.2) การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต
 - 5.3) ขุดลอกลำน้ำ/แหล่งน้ำ
 - 5.4) ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
 - 5.5) ปลูกหญ้าแฝก ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน รักษาความชื้นและกักเก็บน้ำ
 - อนาคต**
 - (1) พัฒนาที่ดินและน้ำที่เป็นระบบทั้งตำบล
 - (2) จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - (3) เกษตรผสมผสาน
- ดังมีรายละเอียดในรูปที่ 4-1

รูปที่ 4-1 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี มีการเพาะปลูกพืช ดังนี้

- 1) ข้าวนาปี-นาปี เกษตรกรปลูกข้าวนาปี ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน และปลูกข้าวนาปรัง ระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์
- 2) ไม้ผล เกษตรกรปลูกไม้ผลโดยทำการยกทรงเพื่อป้องกันน้ำท่วมและเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ
- 3) พืชน้ำ เกษตรกรปลูกพืชน้ำ ได้แก่ ผักบุ้ง ผักกระเฉด โดยปลูกตลอดทั้งปี

เดือน ชนิดพืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว	ข้าวนาปรัง				ข้าวนาปี					ข้าวนาปรัง		
ไม้ผล	มะม่วง, มะพร้าว, พุทรา, มะขามเทศ											
พืชน้ำ	แห้ว											

รูปที่ 4-2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ

การประเมินคุณภาพที่ดินหรือการประเมินความเหมาะสมของที่ดิน สอดคล้องตามหลักการของ FAO Framework ค.ศ. 1983 ซึ่งการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ เป็นการประเมินศักยภาพของที่ดินว่าที่ดินนั้น ๆ เหมาะสมมากหรือน้อยเพียงใดสำหรับการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ หรือการปลูกพืชต่าง ๆ โดยพิจารณาจาก สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช สมบัติดินที่ได้จำแนกไว้ในแต่ละตำบล ร่วมกับการจัดการพื้นที่ เช่น ระบบชลประทาน พื้นที่ยกทรง การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นต้น และนอกจากนี้พิจารณาความต้องการปัจจัยต่อการปลูกพืชแต่ละชนิด สอดคล้องตามหลักการของ FAO ได้แก่ ความต้องการด้านพืช ความต้องการด้านการจัดการ ความต้องการด้านการอนุรักษ์ (บัณฑิต และคำรณ, 2542) รายละเอียดดังตารางที่ 5-1

ระดับความเหมาะสมของที่ดินได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลดิน การจัดการที่ดิน หรือดินที่มีลักษณะเฉพาะที่เกิดขึ้นตามสภาพภูมิประเทศ (ซึ่งจะเรียกรวมว่าหน่วยที่ดิน) ลักษณะภูมิอากาศ พิจารณาร่วมกับระดับความต้องการปัจจัยต่อการเจริญเติบโตของพืชแต่ละชนิด หลังจากนั้นดำเนินการประเมินคุณภาพที่ดิน ซึ่งสามารถจำแนกระดับความเหมาะสมของที่ดินได้เป็น 4 ชั้น ได้แก่ เหมาะสมสูง (S1) เหมาะสมปานกลาง (S2) เหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) โดยที่

S1 : ไม่มีข้อจำกัดด้านที่ดินตามปัจจัยที่ใช้พิจารณา

S2 : มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ง่ายหรือข้อจำกัดอาจไม่ส่งผลกระทบต่อ การเจริญเติบโตของพืชอย่างชัดเจน

S3 : มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ยาก ควรปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นพืชชนิดอื่น หรือกิจกรรมอื่น (ส่วนใหญ่เป็นลักษณะทางกายภาพ)

N : มีข้อจำกัดที่พัฒนาหรือปรับปรุงที่ดินได้ยากมาก หากจะดำเนินการพัฒนา หรือปรับปรุงต้องใช้ต้นทุนสูงหรือเครื่องจักรขนาดใหญ่ แนะนำให้ปรับเปลี่ยนการผลิต

ตารางที่ 5-1 ตัวอย่างการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

คุณภาพที่ดิน (Land Quality)	คุณลักษณะที่ดินตัวแทน (Land Characteristics)	ระดับความ เหมาะสม (Land Suitability Rating)
1. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		
1.1. การหยั่งลึกของรากพืช (r)	ความลึกของดิน	S1
1.2. ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m)	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบปี	S2m
1.3. ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจน ต่อรากพืช (o)	สภาพการระบายน้ำของดิน	S2o
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		S2om
2. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		
2.1. สภาพการเขตกรรม (k)	ชั้นความยากง่ายในการ เขตกรรม (ดินบน)	S1
2.2. ศักยภาพการใช้เครื่องจักรกล (w)	ความลาดชันของพื้นที่	S3w
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		S3w
3. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		
3.1 ความเสียหายจากการกัดกร่อน (e)	ความลาดชันของพื้นที่	S3e
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		S3e
ความเหมาะสมด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินใน แต่ละหน่วยที่ดินโดยรวม		S3ew

5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล

พืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกของตำบล ได้แก่ ข้าว อ้อย มันเทศ

5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน

การประเมินคุณภาพที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือก ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ผลการประเมินคุณภาพที่ดินดังตารางที่ 5-2

ตารางที่ 5-2 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลแดง อำเภอศรีประจันต์
จังหวัดสุพรรณบุรี

หน่วยแผนที่ดิน	ข้าว	อ้อย	มันเทศ
Cm-fsi-silA	S3o	S2ns	S2n
Cn-fsi-silA	S1	S3o	N
Cn-sic1A	S1	S3o	N
Sin-sicA	S1	S3o	N

หมายเหตุ : หมายถึง หน่วยแผนที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่างจากหน่วยแผนที่ดินเดียวกัน
ความหมายของสัญลักษณ์แสดงข้อจำกัดชั้นความเหมาะสม

S1: เหมาะสมมาก

S2 เหมาะสมปานกลาง

S3 เหมาะสมเล็กน้อย

N ไม่เหมาะสม

n: ความจุในการดักจับธาตุอาหาร (Nutrient retention capacity)

s: ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร (Nutrient availability)

o: ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (Oxygen availability to root)

บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

ตามที่กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี (2566-2570) เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ “เป็นองค์การอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตร ในส่วนของตัวชี้วัด บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ ได้กำหนดให้ ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั่วประเทศ ภายใน ปี 2570 (ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลเป็นการวางกรอบและนโยบายการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดการใช้ที่ดินอย่างสมดุลและยั่งยืน ซึ่งจะมีความละเอียดและเฉพาะเจาะจงมากกว่าแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศ ที่ใช้เป็นกรอบนโยบายการพัฒนาพื้นที่ระดับประเทศ เป็นการกำหนดแนวทางใช้ที่ดินให้ตรงกับศักยภาพโดยเฉพาะทางการเกษตร และนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ทั้งนี้การใช้ขอบเขตการปกครองในระดับตำบลจะนำไปสู่การพัฒนาเชิงพื้นที่ที่มีเป้าหมายและทิศทางสอดคล้องตามบริบทของแต่ละตำบล และมีผู้รับผิดชอบโดยตรง คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแผนการใช้ที่ดินในระดับที่ใหญ่กว่านี้อาจไม่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรมเนื่องจากเป็นแผนงานสำหรับนำไปใช้ปฏิบัติงานเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ทั้งนี้แผนการใช้ที่ดินเป็นผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม โดยได้นำฐานข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลหัตถภูมิ และข้อมูลปฐภูมิจากการสำรวจภาคสนาม การศึกษาด้านกายภาพ ได้จาก การวิเคราะห์สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรป่าไม้ร่วมกับการพิจารณาลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ในเขตป่าไม้ตามกฎหมาย เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตป่าสงวนแห่งชาติ และนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน มติคณะรัฐมนตรีเรื่องการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นต้น ประกอบกับการพิจารณาจากทิศทางตามกรอบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตการใช้ที่ดินภายในพื้นที่ตำบล เช่น ยุทธศาสตร์ของจังหวัด ร่วมกับความต้องการของท้องถิ่น สามารถกำหนดแนวทางการใช้ที่ดินตามศักยภาพของทรัพยากร เพื่อการรักษาคุณภาพของลักษณะทางนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยคำนึงถึงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในพื้นที่ ซึ่งข้อมูลนี้ส่วนหนึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (PRA) ทำการสังเคราะห์ข้อมูลทุกด้านเพื่อเพื่อให้ได้เขตการใช้ที่ดินที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ต่อไป

6.2 แผนการใช้ที่ดิน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม พบว่าแผนการใช้ที่ดินตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี สามารถกำหนดออกเป็น 4 เขตหลัก ได้แก่ เขตเกษตรกรรม เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เขตแหล่งน้ำ และเขตพื้นที่อื่น ๆ มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 6-1 และรูปที่ 6-1)

6.2.1 เขตเกษตรกรรม

เป็นพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งในที่นี้ คือ พื้นที่ที่อยู่นอกเขตที่มีการประกาศเป็นเขตป่าไม้ ตามกฎหมาย ซึ่งรัฐได้กำหนดเป็นพื้นที่ทำกิน มีการออกเอกสารสิทธิ์ซึ่งรวมถึงพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมด้วย เขตนี้รวมถึงการทำกิจกรรมภาคการเกษตรอื่นที่นอกเหนือจากการปลูกพืชด้วย ประกอบด้วย 4 เขตรอง ได้แก่ เขตเกษตรกรรมขั้นดี เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง เขตประมง และเขตปศุสัตว์ มีเนื้อที่ 11,760 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 76.64 ของเนื้อที่ตำบล มีรายละเอียดดังนี้

1) เขตเกษตรกรรมขั้นดี พื้นที่เขตนี้มีศักยภาพในการผลิตมากที่สุดในพื้นที่ เนื่องจากมีระบบชลประทาน สามารถส่งน้ำช่วยในการปลูกพืชเพื่อทำการเกษตรนอกฤดูฝน โดยเฉพาะข้าวนาปรัง และพืชอายุสั้นได้เป็นอย่างดี และนอกจากนี้พบว่าดินในพื้นที่เขตนี้มีสมบัติที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืชแยกตามชนิดพืช ส่งผลให้มีศักยภาพของที่ดินที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกในระดับสูงถึงปานกลาง มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตทำนา (สัญลักษณ์ 2110) มีเนื้อที่ 8,836 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 57.58 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการทำนาในระดับเหมาะสมสูงถึงปานกลาง และปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวโดยส่วนใหญ่เป็นลักษณะ นาปีตามด้วยนาปรัง และบางพื้นที่ทำนาปีตามด้วยพืชฤดูแล้งชนิดต่าง ๆ เช่น ข้าวโพด ถั่วเขียว

(2) เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2120) มีเนื้อที่ 94 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.61 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูกได้แก่ ไม้ผลผสม มะพร้าว มะม่วง พุทรา มะขามเทศ

(3) เขตปลูกพืชทางเลือก (สัญลักษณ์ 2150) มีเนื้อที่ 3 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการปลูกพืชผัก ไม้ดอก หรือเกษตรผสมผสาน โดยพืชที่ปลูกได้แก่ หัว มันเทศ เผือก ชিং

2) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง พื้นที่เขตนี้มีศักยภาพในการผลิตรองจากเขตเกษตรกรรมขั้นดี ซึ่งแบ่งออกเป็น 1 ประเภท ได้แก่ เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1) มีรายละเอียดดังนี้

เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1) เป็นเขตที่มีการบริหารจัดการด้านทรัพยากรน้ำโดยเฉพาะระบบชลประทาน มีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม ติดข้อจำกัดจากลักษณะดิน ซึ่งมีสมบัติดินที่ไม่เหมาะสมบางประการ มีรายละเอียดดังนี้

- เขตทำนา (สัญลักษณ์ 2211) มีเนื้อที่ 94 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.61 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการทำนาในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม และปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวโดยส่วนใหญ่เป็นลักษณะ นาปีตามด้วยนาปรัง และบางพื้นที่ทำนาปีตามด้วยพืชฤดูแล้งชนิดต่าง ๆ เช่น ข้าวโพด ถั่วเขียว

- เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2212) มีเนื้อที่ 2,248 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 14.65 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูกได้แก่ ไม้ผลผสม มะพร้าว มะม่วง พุทรา มะขามเทศ

- เขตปลูกไม้ยืนต้น (สัญลักษณ์ 2213) มีเนื้อที่ 337 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 2.20 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูกได้แก่ ยูคาลิปตัส สนประติพัทธ์

- เขตปลูกพืชไร่ (สัญลักษณ์ 2214) มีเนื้อที่ 16 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกพืชไร่ โดยพืชไร่ที่ปลูกได้แก่ อ้อย ข้าวโพด

- เขตปลูกพืชทางเลือก (สัญลักษณ์ 2215) มีเนื้อที่ 123 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.80 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกพืชผัก ไม้ดอก หรือเกษตรผสมผสาน โดยพืชที่ปลูก ได้แก่ แห้ว เผือก มันเทศ

3) เขตประมง (สัญลักษณ์ 2400) มีเนื้อที่ 101 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.66 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่ทำกิจกรรมด้านการประมงได้แก่ การเลี้ยงสัตว์น้ำประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ปลา

4) เขตปศุสัตว์ มีเนื้อที่ 10 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วย 1 เขตรอง ได้แก่ เขตโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีรายละเอียดดังนี้

เขตโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (สัญลักษณ์ 2520) ปัจจุบันมีการสร้างโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ประเภทต่าง ๆ มีเนื้อที่ 10 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่ตำบล โดยประเภทของโรงเรือนที่พบได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงไก่ เป็ด

6.2.2 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง

มีเนื้อที่ 1,873 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 12.21 ของเนื้อที่ตำบลประกอบด้วย 3 เขตรอง ได้แก่ เขตชุมชน/สถานที่ราชการ เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต และเขตการใช้พื้นที่เฉพาะ มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตชุมชน/สถานที่ราชการ (สัญลักษณ์ 3100) มีเนื้อที่ 1,720 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 11.21 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินชุมชนและที่อยู่อาศัย มีทั้งประเภทชุมชนเมือง ชุมชนชนบท และที่ตั้งของสถาบันและสถานที่ราชการต่าง ๆ

(2) เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต (สัญลักษณ์ 3200) มีเนื้อที่ 148 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.97 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินประเภทโรงงานอุตสาหกรรม แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรประเภทต่าง ๆ

(3) และเขตการใช้พื้นที่เฉพาะ (สัญลักษณ์ 3300) มีเนื้อที่ 4 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินที่นอกเหนือจาก 2 เขตดังกล่าวข้างต้น เช่น สถานที่พักผ่อน ท้องเที่ยว สวนสาธารณะ รีสอร์ท ระบบขนส่งมวลชน โบราณสถาน เป็นต้น

6.2.3 เขตแหล่งน้ำ

มีเนื้อที่ 1,501 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 9.78 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วย 2 เขตรอง ได้แก่ เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ และเขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ (สัญลักษณ์ 4100) มีเนื้อที่ 258 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 1.68 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นลักษณะของแหล่งน้ำตามธรรมชาติ เช่น ห้วยหนอง คลอง แม่น้ำ เป็นต้น

(2) เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (สัญลักษณ์ 4200) มีเนื้อที่ 1,244 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 8.11 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น เช่น คลองชลประทาน อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น

6.2.4 เขตพื้นที่อื่น ๆ (สัญลักษณ์ 5000) มีเนื้อที่ 110 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.72 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่มีลักษณะการใช้ที่ดินที่มีความเฉพาะ เช่น ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ป่าละเมาะ เป็นต้น

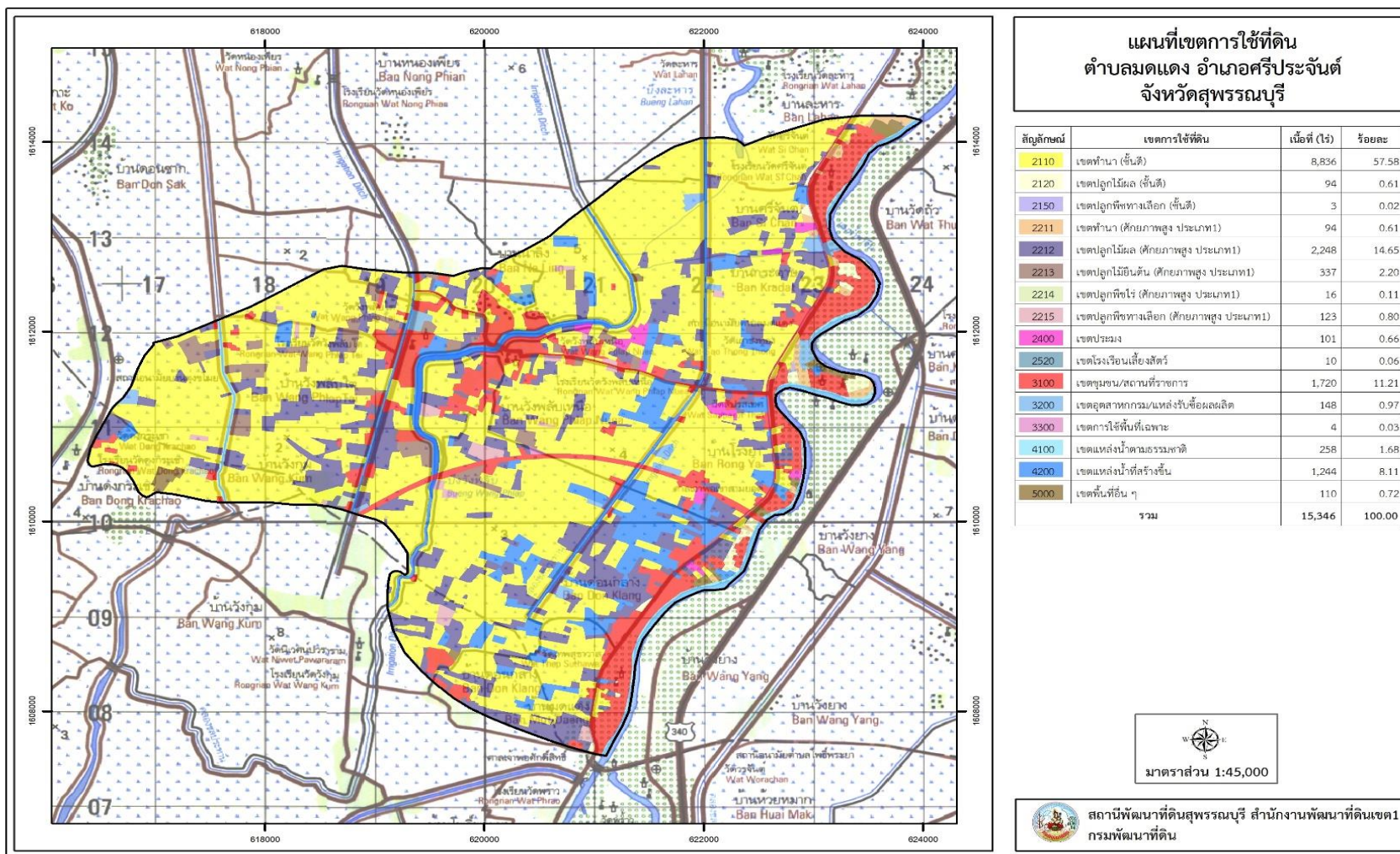
ตารางที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
1. เขตเกษตรกรรม	11,861	77.29
1.1 เขตเกษตรกรรมชั้นดี	8,933	58.21
2110 เขตทำนา	8,836	57.58
2120 เขตปลูกไม้ผล	94	0.61
2150 เขตปลูกพืชทางเลือก	3	0.02
1.2 เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพสูง ประเภท1	2,818	18.36
2211 เขตทำนา	94	0.61
2212 เขตปลูกไม้ผล	2,248	14.65
2213 เขตปลูกไม้ยืนต้น	337	2.20
2214 เขตปลูกพืชไร่	16	0.11
2215 ปลูกพืชทางเลือก	123	0.80
1.3 เขตประมง		
2400 เขตประมง	101	0.66
1.4 เขตปศุสัตว์	10	0.06
2520 เขตโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	10	0.06
2. เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	1,873	12.21
3100 เขตชุมชน/สถานที่ราชการ	1,720	11.21
3200 เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต	148	0.97
3300 เขตการใช้พื้นที่เฉพาะ	4	0.03
3. เขตแหล่งน้ำ 4000	1,501	9.78
4100 เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ	258	1.68
4200 เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น	1,244	8.11
4. เขตพื้นที่อื่นๆ		
5000 เขตพื้นที่อื่นๆ	110	0.72
รวม	15,346	100.00

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

แผนการใช้ที่ดินตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

รูปที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี แล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะดำเนินการ ในปีงบประมาณ 2567 ถึง 2571

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลมดแดงไปเสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลมดแดง เพื่อมีมติ ให้ความร่วมมือกับกรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผน และได้รับการเชื่อมโยง สู่แผนพัฒนาตำบล

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี เสนอเป้าหมาย และงบประมาณ รายงานมายังกรมพัฒนาที่ดิน

7.1.4 กรมพัฒนาที่ดิน พิจารณาสับสนุนงบประมาณกิจกรรมและโครงการตามเป้าหมาย ที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดิน

7.1.5 สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี นำเสนอต่อที่ประชุมจังหวัด/อำเภอ เพื่อสร้างการรับรู้ และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานอื่น นำโครงการภายใต้หน่วยงานมาพัฒนาพื้นที่ ตามแผนการใช้ที่ดิน กำหนด

7.2 กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรร ให้ดำเนินการ (ตารางที่ 7-1)

เขตเกษตรกรรม

1) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์/ ดินปัญหา มีแผนงาน/โครงการปรับปรุงบำรุงดิน ดังนี้

- (1) การตรวจวิเคราะห์ดิน
- (2) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว
- (3) การจัดหาปุ๋ยโดโลไมท์
- (4) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
- (5) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
- (6) การรณรงค์ไกลบตอซัง
- (7) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
- (8) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด

2) การชะล้างพังทลายของดิน มีแผนงาน/โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ดังนี้

- (1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

3) น้ำท่วมขังในฤดูฝน/ ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง มีแผนงาน/โครงการบริหารจัดการน้ำ ดังนี้

- (1) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน

7.3 กิจกรรมที่จะดำเนินงานของหน่วยงานอื่น (ตารางที่ 7-2)

7.3.1 เขตเกษตรกรรม

1) เขตทำนา เขตปลูกไม้ผล และเขตปลูกพืชทางเลือก

(1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสม และในเขตที่ไม่เหมาะสมและต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัด/สำนักงานสหกรณ์จังหวัด)

(2) การอบรมให้ความรู้ การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP) (ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจังหวัด)

(3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานเกษตรจังหวัด)

(4) สนับสนุนการขุดเจาะน้ำบาดาล (กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)

2) เขตปศุสัตว์ และเขตประมง

ส่งเสริม/สนับสนุนการปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด)

7.3.2 พื้นที่แหล่งน้ำ

สนับสนุนการพัฒนาระบบขุดลอก คู คลอง (สำนักงานชลประทานจังหวัด)

7.4 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่องค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2566 ได้มีความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้ดำเนินการเกี่ยวกับแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรม และฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน การขาดแคลนน้ำ ต้นทุนการผลิตสูง และเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่

เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและการแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ของตำบลมดแดง กรมพัฒนาที่ดินได้วิเคราะห์เบื้องต้น ดังต่อไปนี้

ปัญหาของตำบลมดแดง ในภาพรวมสรุปได้ว่า มีปัญหาสำคัญ 3 ประการ คือ (1) ปัญหาดินเสื่อมโทรม (2) ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนและขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง (3) ต้นทุนการผลิตสูง ปัญหาดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของราษฎรในชุมชนโดยรวม

ในกรณีของปัญหาดินเสื่อมโทรมของที่ดินนั้นจะรวมถึง (1) การชะล้างพังทลายของดิน (2) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ (3) ดินเปรี้ยว (4) ดินเค็ม

การจัดการพื้นที่ควรพัฒนาที่ดินและระบบน้ำ ได้แก่ การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมในฤดูฝน และเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง การขุดลอกคลอง การขุดบ่อบาดาล และปรับรูปที่ดินปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต เพื่อให้การใช้ที่ดินสามารถใช้พื้นที่ได้อย่างต่อเนื่องและเกิดประโยชน์ทั้งตัวเกษตรกร ชุมชน ในด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม (รูปที่ 7-1)

ตารางที่ 7-1 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน (เกษตรกรรม)	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)
3. เขตประมง เนื้อที่ 101 ไร่	1. การปรับปรุงบำรุงดิน	
4. เขตปศุสัตว์ เนื้อที่ 10 ไร่	1.1 สารเร่ง พด.6 จุลินทรีย์ผลิตสารบำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็น	32,500
	รวมแผนงาน/โครงการ	1,306,875

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
<p>1. เขตเกษตรกรรม</p> <p>1.1 เขตทำนา เนื้อที่ 8,930 ไร่</p> <p>1.2 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 2,342 ไร่</p> <p>1.3 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 337 ไร่</p> <p>1.4 เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 16 ไร่</p> <p>1.5 เขตปลูกพืชทางเลือก เนื้อที่ 126 ไร่</p>	<p>การแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรม เพิ่มพูนความอุดมสมบูรณ์ของดิน และเพิ่มศักยภาพการผลิต</p> <ol style="list-style-type: none">1) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ (สนง.สหกรณ์จังหวัด)2) โครงการเกษตรอินทรีย์ (ศูนย์วิจัยพืชไร่จังหวัด)3) โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม (ศูนย์วิจัยพืชไร่จังหวัด)4) โครงการการบริหารความหลากหลายชีวภาพ (ศูนย์วิจัยพืชไร่จังหวัด)5) โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) (สนง.เกษตรจังหวัด) <p>การปรับปรุงที่ดินและเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต</p> <ol style="list-style-type: none">1) โครงการพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร (สนง.เกษตรจังหวัด)2) โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกร (สนง.เกษตรจังหวัด)3) โครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (สนง.เกษตรจังหวัด)4) โครงการส่งเสริมเกษตรกรรมทางเลือก (สนง.เกษตรจังหวัด)5) โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร (สนง.เกษตรจังหวัด)6) โครงการส่งเสริมเกษตรผสมผสาน (สนง.เกษตรจังหวัด)7) โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (สนง.เกษตรจังหวัด)8) โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร (สนง.เกษตรจังหวัด)9) โครงการธนาคารสินค้าเกษตร (สนง.เกษตรจังหวัด)10) โครงการพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ (สนง.เกษตรจังหวัด)11) โครงการศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรและกลุ่มเกษตรกร (สนง.เกษตรจังหวัด)12) โครงการผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต (สนง.เกษตรจังหวัด)13) โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

ตารางที่ 7-2 (ต่อ)

	<p>14) โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม</p> <p>15) โครงการผลิตและสนับสนุนหัวเชื้อจุลินทรีย์ควบคุมศัตรูพืช (ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัด)</p> <p>16) โครงการสนับสนุนการผลิตจุลินทรีย์ควบคุมศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมี</p> <p>17) โครงการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน (อบต.)</p>
<p>1.4 เขตประมง เนื้อที่ 101 ไร่</p> <p>1.5 เขตปศุสัตว์ เนื้อที่ 10 ไร่</p>	<p>1) โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร (กรมประมง)</p> <p>2) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร (กรมประมง)</p> <p>3) โครงการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลด้านปศุสัตว์ (สนง.ปศุสัตว์จังหวัด)</p> <p>4) โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตรกร (สนง.ปศุสัตว์จังหวัด)</p> <p>5) โครงการออกแบบการปรับเปลี่ยนการใช้น้ำเพื่อการเกษตรตามนโยบาย (กรมชลประทาน)</p> <p>6) โครงการเลี้ยงปลาในสระน้ำขนาดเล็ก (อบต.)</p> <p>7) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำปรับปรุงสระเก่า (อบต.)</p>
<p>2. พื้นที่แหล่งน้ำ เนื้อที่ 1,262 ไร่</p>	<p>1) โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาแหล่งน้ำชลประทาน (กรมชลประทาน)</p> <p>2) โครงการพัฒนาระบบชลประทานด้วยนวัตกรรม (กรมชลประทาน)</p> <p>3) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ (กรมชลประทาน)</p> <p>4) โครงการพัฒนาโครงการชลประทานเดิม (กรมชลประทาน)</p> <p>5) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการส่งและระบายน้ำ (กรมชลประทาน)</p>

แผนการใช้ที่ดินตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ตาราง 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลมดแดง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี แผน 5 ปี (พ.ศ. 2567-2571)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงานรับผิดชอบ
			2567	2568	2569	2570	2571		2567	2568	2569	2570	2571		
	1. การปรับปรุงบำรุงดิน														
เขตทำนา/ไม้ผล/ไม้ยืนต้น/พืชไร่/พืชทางเลือก	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	100	100	100	100	100	500	51,200	51,200	51,200	51,200	51,200	256,000	พต.
เขตทำนา/พืชไร่/พืชทางเลือก	1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	ตัน	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	2.5	14,875	14,875	14,875	14,875	14,875	74,375	พต.
เขตทำนา/พืชไร่/พืชทางเลือก	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ไร่	100	100	100	100	100	500	1,500	14,875	14,875	14,875	14,875	7,500	พต.
เขตทำนา/ไม้ผล/ไม้ยืนต้น/พืชไร่/พืชทางเลือก	1.4 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	กลุ่ม	2	2	2	2	2	10	6,800	6,800	6,800	6,800	6,800	34,000	พต.
ไม้ผล/พืชทางเลือก	1.5 การจัดหาปุ๋ยอินทรีย์	ตัน	50	50	50	50	50	250	85,000	85,000	85,000	85,000	85,000	425,000	พต.
ไม้ผล/พืชทางเลือก	1.6 การส่งเสริมการปรับปรุงดินกรด	ไร่	100	100	100	100	100	500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	7,500	พต.
เขตทำนา	1.7 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท	ไร่	100	100	100	100	100	500	34,000	34,000	34,000	34,000	34,000	170,000	พต.
เขตประมง/ปศุสัตว์	1.8 สารเร่ง พด.6 จุลินทรีย์ผลิตสารบำบัดน้ำเสีย	ลิตร	500	500	500	500	500	2,500	6,500	6,500	6,500	6,500	6,500	32,500	พต.
	2. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน														
เขตทำนา/ไม้ผล/พืชทางเลือก	2.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000	300,000	พต.
รวมเป้าหมายดำเนินงานและงบประมาณ									261,375	261,375	261,375	261,375	261,375	1,306,875	

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. 2566. **ข้อมูลจำนวนประชากรและบ้าน**. กระทรวงมหาดไทย. ไฟล์ข้อมูล.
- กรมการพัฒนาชุมชน. 2566. **ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)รายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล ปี 2565**. แหล่งที่มา :<https://ebmn.cdd.go.th/>. 1 มิถุนายน 2566.
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. 2565. **ข้อมูลบ่อน้ำบาดาล**. สืบค้นจาก <http://app.dgr.go.th/newpasutara/xml/search.php>, 26 พฤษภาคม 2566.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2566. **จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จำแนกรายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล (ณ เดือนมกราคม พ.ศ. 2566)**. แหล่งที่มา : <http://mvos2.gistda.or.th/>. 15 พฤษภาคม 2566
- กรมอุตุนิยมวิทยา. 2566. **ข้อมูลปริมาณน้ำฝน 30 ปี (2536 – 2565)**. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2566. **ข้อมูลทรัพยากรดิน**. ไฟล์ข้อมูล.
- กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน. 2564. **ข้อมูลการใช้ที่ดิน จังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2564**. กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กรุงเทพฯ.
- บัณฑิต ต้นศิริ และคำรณ ไทรพิก. 2542. **คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดินสำหรับพืชเศรษฐกิจ**. กองวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. 2566. **รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน รายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล (ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2565)**. แหล่งที่มา : <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statyear/#/TableTemplate/Area/statpop.1> พฤษภาคม 2566.

ที่ปรึกษา

นางนงนุช ศรีพุ่ม	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1
นางมัทธนา ชัยมหาวิน	ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางระบบ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1
นายไพโรจน์ ประสิทธิ์นอก	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี
กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1
กลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน	กรมพัฒนาที่ดิน

ผู้ดำเนินการ

นางสาวกุลณัฐ ศรีมูล	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
นายเจริญสุข สวยงาม	เจ้าหน้าที่แผนที่ภาพถ่าย

กรมพัฒนาที่ดิน

LAND DEVELOPMENT DEPARTMENT
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

74 ม.4 ต.ทับตีเหล็ก อ.เมืองสุพรรณบุรี
จ.สุพรรณบุรี 72000 โทร.035-454081